

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/37/2018
Identifikačné číslo spisu:	1510210486
Dátum vydania rozhodnutia:	23.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1510210486.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S., bývajúceho v A., proti žalovanému Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 16 C 39/2010, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. februára 2015 sp. zn. 6 Co 593/2014, 6 Co 594/2014, 6 Co 595/2014, 6 Co 596/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“), po postúpení mu veci Okresným súdom Bratislava I, uznesením z 21. mája 2014 č. k. 16 C 39/2010-129 odmietol podanie žalobcu zo dňa 21. októbra 2009 označené ako „Žaloba“. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podanie nespĺňalo zákonné náležitosti návrhu na začatie konania v zmysle § 42 a § 79 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), ktoré žalobca ani na výzvu súdu nedoplnil a vady podania neodstránil.

2. Súd prvej inštancie uznesením z 21. mája 2014 č. k. 16 C 39/2010-130 odmietol podanie žalobcu zo dňa 9. decembra 2013 označené ako „Návrh na vydanie predbežného opatrenia“. V odôvodnení poukázal na to, že podanie nemalo náležitosti podľa § 75 ods. 2 a § 79 O.s.p., ktoré na výzvu súdu síce žalobca doplnil, ale nie v zmysle poučenia. Vzhľadom na pretrvávajúce nedostatky nebolo možné pokračovať v konaní.

3. Súd prvej inštancie uznesením z 21. mája 2014 č. k. 16 C 39/2010-131 vyzval žalobcu podľa § 241 ods. 4 O.s.p., aby doplnil dovolanie, ktoré podal dňa 28. marca 2014 proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 642/2013-110. Zároveň ho súd poučil, že proti takémuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

4. Súd prvej inštancie uznesením z 21. júla 2014 č. k. 16 C 39/2010-147 vyzval žalobcu na doplnenie a opravu podania zo dňa 24. júna 2014 označeného ako „Odvolanie“ voči rozhodnutiam č. k. 16 C 39/2010-130 a 16 C 39/2010-129. Zároveň ho súd poučil, že ak svoje podanie v určenej lehote neopraví a nedoplní, odvolací súd jeho odvolanie odmietne. V poučení súd prvej inštancie tiež uviedol, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

5. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 16. februára 2015 sp. zn. 6 Co 593/2014, 6 Co 594/2014, 6 Co 595/2014, 6 Co 596/2014 odvolania žalobcu proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie č. k. 16 C 39/2010-129 a 16 C 39/2010-130 odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p., keďže tieto neobsahovali náležitosti v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., pričom neboli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 O.s.p., a odvolania žalobcu proti uzneseniam súdu prvej inštancie č. k. 16 C 39/2010-131 a 16 C 39/2010-147 odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., pretože smerovali proti rozhodnutiam, proti ktorým odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. l/ O.s.p.).

6. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, v ktorom namietal porušenie svojich základných ústavných práv a zaujatosť sudcov v konaní. K dovolaniu súčasne pripojil aj svoju žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov vzhľadom ku skutočnosti, že Centrum právnej pomoci je zaujaté voči jeho osobe a vedie voči nemu súdny spor.

7. Súd prvej inštancie listom zo 4. novembra 2015 oznámil žalobcovi, že ho so žiadosťou o ustanovenie advokáta odkazuje na Centrum právnej pomoci, ktoré podľa Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2012 je jediným orgánom, ktorý môže žiadateľovi ustanoviť advokáta na zastupovanie; súdy už takúto právomoc nemajú.

8. Podaním doručeným súdu prvej inštancie 30. novembra 2015 žalobca namietal porušenie svojich ústavných práv s tým, že nemá právnické vzdelanie, a preto má právo na zástupcu z radov advokátov. Opätovne pritom požiadal súd o ustanovenie advokáta pre dovolacie konanie z dôvodu, že voči Centru právnej pomoci vedie spor.

9. Súd prvej inštancie výzvou z 26. septembra 2017 (už za účinnosti nového procesného kódexu Civilného sporového poriadku) žalobcu opätovne vyzval na doloženie písomného plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, resp. preukázanie, že ako dovolateľ má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Zároveň ho poučil o následkoch nesplnenia tejto podmienky dovolacieho konania, a tiež o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Žalobca na túto výzvu reagoval ďalšou žiadosťou o ustanovenie advokáta pre dovolacie konanie súdom.

10. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) skúmal najskôr, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené a dovolanie treba odmietnuť.

12. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). To v prípade dovolateľa - fyzickej osoby neplatí iba vtedy, ak má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (por. § 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.). Dovolací súd poznamenáva, že obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (por. § 241 ods. 1 O.s.p.).

13. Ustanovenie § 429 C.s.p. zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok je

odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa; dovolací súd je pritom povinný skúmať (preverovať), či táto podmienka je splnená. Zo spisu vyplýva, že dovolateľ bol najprv oznámením súdu prvej inštancie so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta odkázaný na Centrum právnej pomoci v zmysle § 30 O.s.p., a následne výzvou z 26. septembra 2017 o.i. vyzvaný, aby preukázal splnenie tejto podmienky dovolacieho konania, pričom bol zároveň poučený o následkoch nerešpektovania tejto výzvy. Dovolateľ uvedené oznámenie a výzvu aj poučenie riadne prebral, avšak reagoval na ne len opätovnými žiadosťami o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že v dôsledku procesnej pasivity žalobcu zostala nesplnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 C.s.p. a § 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.) a nenastali také právne účinky, v dôsledku ktorých by právna úprava účinná v čase podania dovolania umožňovala uskutočniť meritórny dovolací prieskum (viď § 470 ods. 2 C.s.p.).

15. Z týchto dôvodov dovolací súd na ďalšie vady dovolania už neprihliadal a dovolanie žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. e/ C.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutých rozhodnutí, keď dovolateľ sám nemá právnické vzdelanie a nie je v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 C.s.p., hoci bol na odstránenie tohto procesného nedostatku súdom prvej inštancie vyzvaný.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.